

Pred „balom“ delavstva tobačne tovarne na ljubljanskem strelšču.

DVA LJUBČKA.

Spisal Silvester K. Jelenov.

Pravega veselja Škrpicelj ni čutil nikdar do svojega imena. — Bil je delavec v veliki tovarni, katera je kot nekaj novodobni babilonski stolp dvigala svoj ogromni dimnik v sinji zrak in poslednjega na nečuden način okuževala s svojim dimom. Škrpicelj je bil, kakor bi lahko rekel, blaga duša, kajti sicer bi se ne bil vpregel v zakonski jarem in pomagal skupno z ženo vleči zakonski voz po valoviti in kamniti cesti tužnega človeškega življenja. Bog je zakon blagoslovil — če smemo tako reči, kajti nekateri zakonski možje niso nič prav zadovoljni s takim blagoslovom, sosebnost je preobilna — s hčerko, kateri so pri krstu dali idealno ime Alenčica. Alenčico je oče ljubil tako iskreno, da je bil pripravljen zanjo dati svojo dušo, seveda pogojno — če bi tudi po daritvi ostal pri življenju. Hčerka je bila torej njegov ljubček, a nikakor ne žena. Kakor mnogokrat v življenju, vresničil se je tudi pri Škrpicelju narodni izrek, ki pravi, da je zakon z medom pomazan križ, a ko se tekom časa med odliže, ostane sam križ. Hišni sostanovanci so namreč vedeli mnogočesa pripovedovati o zakonski disharmoniji obeh Škrpiceljev. Kadar je začelo vreti in grometi, pravili so — on se je namreč kregal počasno in premišljeno, tu in tam s kakim „povdarkom“, ona pa je rada sičala „allegretto“, tu in tam „furioso“ — da ima on govorne, ona pa jezične vaje. Kdo sta torej bila dva ljubčka?

Bila sta za Škrpiceljevo ženo Alenčica in pa — siva mačka, katero so klicali Fifa in o kateri so pravile hudobne sosedinje, da je prej podobna veliki mršavi podgani, kakor pa mački. V koliki meri so imele prav, nočem razsojevati; dovolj je, ako potrdim, da zadene ljudsko mnenje ali takozvani „vox populi“ včasih z glavo ob žrebelj, včasih žrebelj na glavo. In poslednje je bilo tolikrat prav. Tudi ne bodem razsojeval, čemu je Fifa vživala toliko ljubezni po svoji gospodinji ali kakor bi skoraj lahko rekel krušni materi. Škrpiceljevka je bila mački res prava krušna mati, ker je Fifa vse drugo storila raji, kakor lovila miši. Ljubezen do mačke je bila pri ženi skoraj večja, kakor ljubezen do hčerke in ni se tedaj čuditi, ako so ljudje v razgovoru o Škrpiceljevki čestokrat povrtali s prstom ob oni del glave, kjer imamo normalni ljudje svoj „fundus instructus“, namreč ob čelo in hoteli prepričati drugega, da ima „mila in blede“ luna vendar le na nekaterem človeka v gotovih časih nek poseben vpliv. Jaz ne rečem nič — kajti to tajno mnenje je bil zopet „vox populi“.

Godilo se je torej Fifi izvrstno. Ne rečem pa, kakor bi tudi med ženo in mačko ne bilo prišlo včasih do kake več ali manj kričeče disharmonije. Fifa je bila namreč velikokrat zelo paglavega

vedenja in če je o mački znano, da je stekljivost in sladkosnednost glavna napaka tega živalskega plemena, moramo o Fifi reči, da je bila pravcati vzor poredne mačke. Načeto mleko, oglodan kruh, prevrnjene čaše, pobiti lončki, razlita juha, onesnažene postelje in še več drugega so bili nemi poroki Fifine porednosti. Pa celo drugačna je bila mačka, kadar se je žena obračala po kuhinji s svojim kuhinjskim žezlom, namreč z leseno, dolgopaličasto žlico. Hu — Fifa je dobro poznala to pripravo!

Iz raznoličnega razmerja med ženo in mačko je dobilo ime Fifa po neznatnih izpreminjavah tudi raznoličen pomen za različno izražanje srčnih čuvstev gospodinjine ljubezni do izvoljene mačke. V normalnih razmerah je bila Fifa vedno Fifa. Če hočem biti zgodovinsko natančen, lahko rečem, da so taki normalnosti bili na teden odločeni povprečno trije dnevi. Kadar se je mačka nekoliko bolje vedela prikupiti ženi, slišala se je zvati za Fifiko, kar se je zgodilo po dva dni na teden; a kadar je bila žena prav dobre volje, klicala je svojo ljubljenko z imenom Fifičica, čemur je bil odločen po en dan na teden.

Toda gotovo se bode kdo izmed onih dragih čitateljev, ki so po naravi obdarovani bolj z računarskim duhom, vprašal, kaj je bilo še z enim dnevom v tednu. Oh — en dan v tednu je bila žena vedno najbolj razburjena in jezilo jo je zdaj to, zdaj ono, a jezila jo je nemalo tudi mačka. Ta nezgodni dan je bil vsikdar in vedno petek. Lahko je torej umljivo, čemu so razni dolgojezičniki in še bolj razne dolgojezičnice tolikokrat modrovali in modrovale, iskali in iskale vzrok takemu čudnemu vedenju Škrpicljevke ravno na petek. Eni so se zjediniili v mnenju, da je žena raditega ravno na petek tako podvržena razgrajanju, ker se mora takrat vedno zdržati mesnih jedil. Vzrok jim je torej bil meseno poželjenje. Mogoče je, da so dotičneži imeli prav, kajti res je, da je žena neizmerno rada jedla meso in še bolj juho, in naj je bila poslednja še tako močno kuhana na vodi. Uverjen sem, če bi bil Bog poslal enega izmed svojih angeljev k Škrpicljevki vprašati, hoče li meso jesti in živeti petdeset let, ali pa se popolnoma zdržati mesa in živeti sto let, da bi se bila žena odločila za prvo, rekoč, kratko pa dobro življenje ji je ljubše, kakor dolgo in slabo. — Vendar svet je dandanes strankarski in vsled tega razloga se je bila osnovala nasprotna stranka, ki je trdila, da nimata meso in juha nobene zveze s Škrpicljevko in njenim razburjenim petkom. Stranka — štela je med svoje udevečinoma same stare, v vražah in čarovniških činih izurjene ženice — je trdila, da je Škrpicljevka raditega tako razburjena vsak petek, ker je potem ložje in gotovo vesela ob nedeljah. Bode li kdo mogel ugovarjati? Niso li mene in marsikaterega izmed dragih čitateljev svarili mati, da ne smem žvižgati in peti v petek, češ, v nedeljo se boš pa jokal? — Da, tako je; tudi druga stranka je imela prav. Kateri hočemo pritrčiti? Nasvetoval bi, bodimo celo nepristranski, torej nad strankama in recimo, da vpoštevamo vzroke kakor jedne, tako tudi druge stranke. Meso, juha in pa petek sam na sebi so bili krivi, da je bila naša znanka vsak

teden po en dan brezumno razburjena. In zopet se bode bržčas kateri izmed onih, ki so z zanimanjem sledili dosedanjim vrsticam, vprašal, kako je neki Škrpiceljka na petek klicala svojo mačko in če je morebiti sploh ni? Da, tudi ob petkih jo je klicala, pa samo z besedo Fi, katero je vsikdar tako zategnila, kakor bi prišla iz najglobokejšega dela razsrjenih prs.

Ne bode morebiti odveč, ako ravno na tem mestu omenim še nekaj. Fifa, Fifika, Fifičica — to so besede, ki bi znale zanimati marsikaterega izmed naših jezikoslovcev, kateri si tako radi sade raznovrstno literarično grmovje, da potem lahko izza njega pode raznovrstno literarično zverjad. V poznih letih bodem se še morebiti lahko ponašal, da sem bil prvi, ki sem opozoril, kako se dado tudi samostalniki stopnjevati.

Nekega dne — bil je petek — stikali so radovedni sosedje glave ali bolje rečeno nosove skupaj in kimali z glavami, da so se nekaterim, ki so bili od narave okrašeni s posebno dolgimi stranskimi prirastki, majali uhlji. Sosebno ženicam je bila na njihov govorni mlin dobro napeljana voda. Kaj je neki bilo? Nič vsakdanjega. V Škrpiceljevi hiši je bil danes — opozorim še enkrat, da je bil petek — tak mir, kakršnega ljudje na ta postni dan v tednu niso bili vajeni. Toda radovedni jati je bilo vse ugibanje zastoj. Nakrat se odpro duri in samo za trenutek se pokaže Štrpiceljka in glejte, česar še do zdaj nihče ni bil videl pri tej posebnej ženi, po licu — bržčas so že izvirale v očesih — tekla je cela ploha „grenkih“ solz prilično grahove velikosti. Da so morale biti grenke, poznalo se je ženi po obrazu.

Pa če je že bila radovednost pred tem prizorom velika, stopila je zdaj čez vsako popisljivo mejo. Bila je tako velika, da je še celo starim ženicam zaprla sapo, kar je gotovo prav redek slučaj. Kakor okamenele stale so še nekaj časa nepremično na svojem mestu — možke osebe so bile že odišle — potem pa so kakor na povelje zaklopnile suhe in koščene čeljusti in kakor se tudi najljutejši sovražnik v skrajni sili uda brezpogojno, tako so se udale tudi ženice bridki usodi in jo odcapljale vsaka skozi svoje duri. Ostalo jim je jedino še upanje, da bodo če že danes ne, pa vsaj jutri izvedele zaželjeno novost. Bog jih naj usliši!

Kaj pa je povzročilo tako epohalen prevrat v življenju Škrpiceljeve žene? Gotovo je bilo kaj izrednega, kajti človeka hoteti spraviti iz zakoreninjenih navad, pravi se toliko, kakor reči ježu, naj za vedno sleče svojo bodičasto kožo.

Bilo pa je res nekaj izrednega. Že nekaj dni se je pritoževala Alenčica, kako jo boli glava, kako jo zapuščajo moči in kako sploh čuti nekaj neprijetnega v telesu. Sprva si Škrpiceljka ni bila mnogo v skrbeh, a ko je deklica začela posedati zdaj v tem kotu, zdaj v onem, spravila jo je mati v posteljo in ji preskrbela zdravil. Zdravnik je odkimal z glavo in menil, da se je zna poleg influence lotiti tudi pljučno vnetje. Položaj je bil torej zelo kritičen. Oče Škrpicelj, kateri je vsled dela mogel prihajati le zvečer domu, odhajal je vsako jutro tem bolj s težkim srcem, čim huje je prihajalo hčerki. Kaj mu bode početi, ako mu Bog

vzame hčerko jedinko, katera mu je še jedina lečila temne žulje in modre odtiske grenkega zakonskega jarma? Z ženo sam živeti dalje — ta misel mu je ježila kožo in provzročala, da so mu redki rudečkasti lasje vstajali kvišku, kakor bi mu hoteli privzdigovati klobuk in mu hladiti vročo glavo. Da bi si izbil neprijetne misli, mahnil je večkrat z roko po zraku, kakor kak srednjeveški čarovnik in stopil nekoliko nagleje. A bilo mu je vse zastonj. Vedno in vedno so mu rojile hude slutnje po glavi in vedno in vedno je moral z roko mahati po zraku. Ljudje znanci, ki so ga srečavali, prišli so kmalu do mnenja, da zdaj luna ne trka samo žene, ampak tudi moža; kajti kako bi sicer v pozni jeseni klatil okoli sebe, kakor bi bilo vroče poletje in bi si morali odganjati sitne obadi. Marsikak pomilovalni pogled je sledil nesrečnemu možu.

Bil je pa tudi res pomilovanja vreden. Poleg skrbi za dekličino zdravje se ga je namreč kmalu lotila druga skrb: bode li imela Alenčica povoljno postrežbo ali ne. Kolikorkrat je Škrpicelj zjutraj odhajal od doma, tolikrat je ženi nakladal in nakladal s solznimi očmi, kako ima ravnati z bolno Alenčico, kako ji streči in kako ji vsako željo brati iz očij. „Glej, najina jedinka je!“ vzkliknil je vsikdar ob koncu svojih opominovanj, ko je prijel za kljuko in zatulil je vsikdar tako bridkó, da je moral glas seči tudi najbolj trdosrčnemu človeku do srca. Žena mu je obljubljala in zatrjevala, kako vestno se hoče ravnati po njegovih besedah. Moža pa vendar niso celo pomirila njena zagotavljanja, kajti lotila se ga je, kakor sem omenil že enkrat, druga in nova skrb. Dobro je vedel, kako deli žena svojo ljubezen med Alenčico in mačko Fifo in da je, prilično rečeno, skoraj večja polovica njene srca naklonjena mački. Seveda bi mu to dejstvo o kaki drugi priliki ne bilo delalo tolike preglavice, toda kakor navlaš držala se je tudi mačka že nekaj dni jako klaverno. Začela je polegati in ni hotela več jesti, čeprav ji je Škrpicljevka v svoji globokosrčni naklonjenosti nastavljala najljubša jedila. Košček prijetno dišeče pečenke je ni mikal, izvrstna juha, najljubša jed hišne matere, ji je celo smrdela, kakor je bilo videti, a če ji je porinila skledico najboljše sladke smetane pred gobček — Fifa je imela seveda svojo skledico iz finega porcelana in ukusno poslikano z lepimi rožicami — namrdnila je mačka svoj smrček tako zaničevalno, kakor bi hotela reči: „Pojdi se solit, ti in tvoja smetana!“ Ko ni hotela več vstati, naredila ji je skrbna žena v kotu tik dekličine postelje mehko ležišče, češ, tako najlozje postreže obema bolnicama. Na ta način se je bilo res bati, da bi znala imeti mačka za spoznanje boljšo postrežbo, kakor pa hčerka.

Zdravnik se ni bil motil, ko je rekel, da se zna deklice poleg influence lotiti tudi pljučno vnetje. Bolezen jo je mučila tako hudo, da se je res bilo bati za življenje. Imenovanega petka, ko so ženice in drugi za osebno čast svojega bližnjega premalo sočutni sosedje tako stikali glave skupaj in modrovali, kaj bi naj pomenile solze na Škrpicljevkinem obrazu in složni mir v Škrpicljevi hiši, dospela je bolezen do vrhunca. Zarano že je hitel

oče po zdravnika, da se ta osebno prepriča, ali je vsa pomoč zamanj ali ne. Na tem potu ni več klatil z roko, srčna boleost mu je bila odvezla vse tožne misli in ni mu jih bilo treba odganjati. Kakor slabo naoljen stroj je gibal samo nogi in taval utrujenih korakov naprej. Zdravnik se je podal takoj k bolniški postelji in po kratkem pregledu je prišel do prepričanja, da še ni vsa pomoč zastoj; popoldne zna priti kriza in v nekaterih kritičnih minutah se bode odločilo, ali ostane otrok pri življenju ali ne. Celo si ni oddahnil Škrpicelj, a nekoliko pa vendar le. Vsaj nekoliko pomirjen se je podal na svoje delo; seveda ni pozabil še prej običajnih opominov, kateri pa so bili danes tako intenzivni, da jih je ponovil Škrpicelj vsakega v najmanj dveh stavkih. Glasili so se prilično tako-le: „Žena, pazi na deklico, rečem ti, pazi na deklico! Ali veš, kaj je rekel zdravnik — ali veš? Rečem še enkrat, ali veš? Mislim, da veš! Ravnaj tako — ravno tako, kakor je rekel zdravnik! Saj slišiš, kakor je rekel zdravnik!“

Nočem cenjene čitatelje dolgočasiti z daljnimi Škrpiceljevimi besedami, katere je poleg dvakratnega ali še večkratnega ponavljanja izgovarjal povrh še tako s povdarkom, da je vsaka kakor najmanj par stotov težka priletela ženi na uho. In žena je zagotavljala tudi danes, a mogla je le bolj kimati, kakor govoriti. Prišla ni do besede; jedino: „Bom — bom, bom — bom!“ je lahko včasih vrgla med gosto moževo govorico. Kar ji je pa moralo nedostajati besed, nadomestila je tem bolj s kimanjem in kimala je tako pridno, da ji je bil mož že za par korakov izginil izpred oči, a se je glava še vedno parkrat zazibala na vratu od zgor navzdol in zopet nazaj.

Kakor večnost so tekle danes Škrpicelju ure in opravljal je svoje delo celo mehanično. Molil bi bil rad, naj Bog usliši njegovo prošnjo in mu da ozdraveti Alenčico. Toda ostalo je seveda samo pri dobri volji, kajti naj je začel to molitvico ali ono, nobene ni dokončal, tako je bil razburjen. Samo izdihoval je tako boleostno, kakor bi mu pri vsakem izdihu odletel kosec srca ali odplavala trohica izmučene duše. Tovariši delavci so ga začudeni gledali in skušali začetkoma briti norce; a kmalu so opustili tako počenjanje, kajti bili so trdno uverjeni, da Škrpicelj ne bode več dolgo bival med njimi, ampak ga bodo kmalu morali odvesti v tisti zavod, kjer bivajo na duhu omračeni ljudje. Smilil se jim je, ker so ga bili do zdaj poznali kot dobrodušnega človeka.

Naposled so vendar le dotekle ure in tovarniški delavci so urnih korakov pohiteli vsak na svoj dom. Le Škrpicelj je koraka sključen in počasi proti svojemu domovanju. Danes se je bal doma. Usodno krizo je bil napovedal zdravnik za danes popoldne. Kaj bode videl? Ali bode videl Alenčico še živo ali pa — hu! ne upa si misliti — kot mrliča? Čim bližje je prišel, tem počasneje je korakal, dokler ni stal pred hišnimi durmi. Prijel je za kljuko, a ni si upal pritisniti. Srce mu je bilo, kakor bje težko kovaško kladivo po nakovalu in žila na sencih mu je utripala tako močno, kakor bi hotela počiti. Že vzdigne nogo in hoče vstopiti, kar obledj in se ves trd prisloni ob podvoji. Kaj ga je tako prestrašilo? Iz

sobe je slišal ihtenje svoje žene in klicanje nekega imena, katerega pa sta se dala razločiti samo zadnja dva zloga. „Huu-uu-ii-ii-čica!“ Kaj naj pomeni ta vzklik? Mož se takoj zave; predobro ve, da je umrla hčerka in da žena vsled ihtenja ne more izgovoriti celega imena. Debele solze se mu potočijo po licu in odločno stopi v sobo. Zdaj je njegove negotovosti konec in ve, kaj se je zgodilo. Žena kleči ob dekličini postelji, prikriva si obraz in se joče, da se cela pretresava. Deklica pa leži smrtnobleda v postelji in ima zatisnjene oči. Škrpicelj poklekne k ženi in začne polglasno moliti za blagor dekliške duše, ki se je bila ločila iz te solzne doline. Nakrat se ustavi ženi jok, začudena pogleda moža od strani in reče: „Čemu pa moliš?“ Mož jo tudi pogleda od strani, a še bolj začudeno; že misli, da se ji blodi. V istem trenutku sliši, kako ga kliče slab glas. Prestrašen skoči kvišku in pogleda na mrliča. Toda ta ga gleda in se mu smehlja. Škrpicelj ne ve v prvi sili, kaj mu je početi. Nekaj časa stoji nepremično, potem pa vzklikne: „Alenčica!“ objame deklico in jo poljubi. Ko mu mine prvo veselje, obrne se do žene in ji vsled nepotrebno prizadetega strahu reče: „Kaj se pa dereš, zgaga neumna?“

Izsušeni potok ženinih solz jame zopet teči in na vznožje dekličine postelje kazaje zakliče: „Huu-uu-u! Fifičice ni več!“ Da pa že res toliko moleduje žena po mačji mrhi in mu celo nepotrebno pripravi toliko žalosti, razjezi moža tako, da pograbi mačko za rep — ta se mu je zdel najbolj priročen — in jo vrže v veličatnem polkrogu pri oknu ven. Žena pade v omedlevico, a pod oknom zarobanti sosed, kateremu je padla mačka v vrt in žuga s policijo. Škrpicelj se ne briga ne za eno, ne za drugo; vesel je, da je imela kriza dober izid in mu hčerka ostane pri življenju. Ko mu čez dobre pol ure prinese policaj od mestnega urada plačilni nalog male denarne globe, katero mu je izprosil vročekrvni sosed, Škrpicelj ne reče nič, ampak še veselja poskoči, češ, v slučaju smrti — bil bi pogreb veljal pač veliko več!

Kdo je pa začel?

Sodnik: „Kdo je pa pravzaprav začel pretep?“

Kmet: „I, Smrekar! To je bilo pa tako: ko sem ga jaz oplazil okoli ušes, mi je pa on vrgel vrč v glavo!“

Razložek.

Gost: „Natakar, kaj je to? Za „pied de cochon“ zahtevate na jedilnem listu eno krono, za „svinjske tačice“ pa samo šestdeset vinarjev; saj je vendar „pied de cochon“ in „svinjske tačice“ eno in isto!“

Natakar: „Mislite, da bomo imena jedil zastonj na francoski jezik prevajali? Štirideset vinarjev stane prevod!“

Točen odgovor.

„Ali pa ti tudi veruješ v mojo ljubezen, Alma?“

„Verujem? Gotovo! Saj verovati se pravi nekaj za resnico imeti, kar še ni dokazano!“

Slaba gostilna je najboljša posredovalka za zakone.

V.

Ardigata je blu zadne dni mraz u Iblan. Ldje prauja, de je blu petnajst gradu mraza pu noč u senc. Fikslandan, mene je že tku zebl, de sa m kar zube šklefetal. Ampak še bl je zebl tiste cajtnge iz Kamnka, k sa rekle, de uja stale nad strankam, pa sa se začele prec u ta druh numar z ldmí špeterat. Nad strankam na stuji nubedn druh, kokr jest, Žane z Iblane! Jest na gledam ne na desna, ne na leva — tu se prau, kedr glih kašnga čika na išem — in tu se prau stat nad strankam, in tku um stavu

jest zmeri nad strankam, če naum že tku brjaga, de se um mogu pud kašna stranka uležť, ampak useli, k se um zbrihtu, um precí spet stopu nad stranka.

Kdur je pa tku ubčutljiv, de se prec pupraska, če ga kdu mal ušipne, tak pa ni za ta reč in nej gre raj u Katariba. Jest s še glihe na strim, če m kdu kej reče. Sej še zdej nism reku ne beu ne meu, k je edn pravu u Mestnm dom, de sma bli mi usi afne, k vndr tu ni mugoče. Moja Žefka je pa usa drgačna! Buh na przaden, de b moja Žefka zvedla, kua je reku tist gspud u Mestnm dom; tu rečm, de b mu prec vs ksiht staušala. Pa b mela tud čist prou! Kdu pa tud more rečť; de b bla Žefka afna, k je vndr afna usa drgačna, kokr Žefka: afna ma rep, Žefka ga nima; pol je afna mutasta in nkol nč na žlebedra, Žefka ma pa gofla, prmejš, ket kašn krukudil in ni tih, če b se ji na jezek usedu. Na ta viža je vndr nemugoče afne h nam, al pa nas h afnam prglihvat. Drgač mam pa Žefka rajš, ket ta nar bulš cekorja, nej že bo Ciriluva, Zvezdna al pa Kramarjuva; cekorja je cekorja in revež je tist, k se more ž no futrat. Sevede, cekorja delat, tu je kej družga, zatu, k se pr cekori že lohka glih tulk prefetera, de ni enmo treba čiku puberat. Sej jest sm tud tak revež, de morm cekorja žlampat; tu je pa use tu uržah, k nimam nkol ta prauga dinsta.

Če b se jest saj mejčkn na kašne paragrafe zastopu, pa b blu use drgač iz mana; morbt b biu že kašn rihtar! Al, paragraf je tku čudna fegura, de člouk na ve, kuku b ga ubrnu, de b prou stavu in de b se nubedn nad nim na sputeknou. Sej sm tula že dostkrat gruntu, pa ta prave nism še nkol pugruntu. K

sm enkat brau, de je en nemškutar u Brežcah enmo „Sokolu“ skori pu noge udbou iz kamnam in de sta dva pulcaja zravn gledala, sm šou iz Pižmohovm Rudlnam staut pu litra jeruša, de u ta nemškutar ta nar mn en let sedou in ričet pihu. Prmejš, pa sm se uplahtou, zatu, k se nism na paragrafe tku zastopu ket celsk rihtar, k je nemškutari sam šternajst dni naložu in je reku, de b s „Sokol“ glih tku lohka tud sam noga zlomu, zatu pa tud nemškutar na zasluž več štrafnge. Un dan je pa edn enmo sojmu prjatle reku, de ga u nalufu, kedr ga u dubu; prmejš, sa ga pa za šest mescu zamehurl! Zdej nej pa en člouk reče, če ni kunštn iz paragrafm ukul jet. Pa tu še ni nč! Ta nar leuš je še tu, k je un dan edn pufulu sojmu gespudari dvejst kron, pa sa mu osm mescu naložil; en druh jh je pa ta nar mn za ene petnajst stu kron urihtu, mu uja dal pa en taužent pa še šterdeset guldi-narju usak let za lon iz hvaležnost, de jh ni še za več urihtu. Tu sa tku kunštne rči, de se jest kar čudm, de se rihtarjm na zmeša, k morja tku gruntat, de ta prava zadeneja.

Jamstvo.

Kupec: „Kupil bi si rad svilnat dežnik!“

Trgovec: „Prosim! Tu je najfinejši svilnat dežnik, jamčim, da je svila in stane samo deset kron!“

Kupec: „Imate morebiti tudi ceneje vrste?“

Trgovec: „Prosim, prosim! To je tudi najfinejši dežnik, a stane samo šest kron!“

Kupec: „Ali je tudi svilnat!“

Trgovec: „Da, svilnat!“

Kupec: „Tudi jamčite?“

Trgovec: „Jamčim!“

Kupec: „Jamčite, da je svila?“

Trgovec (obotavlja): „Svila — ne!“

Kupec (jezno): „Za kaj pa pravzaprav potem jamčite?“

Trgovec: „I, nu, da je res — dežnik!“

Ljubljanke.

(Z napevom „Mladi vojaci“.)

Me smo junakinje Slovenke,
z Ljubljane bele smo doma,
obraza rdečega kot črešnje,
in vrh veselega srca.

Ponižne, krotke, ljubeznive,
jezikov brzih kakor tok,
kokete zvite, zapeljive
a pridnih, delavnih smo rok.

Predpust, to čas za nas je pravi,
razpnimo mreže svoje zdaj
Na plesu, cesti in gostilni
Tu lov bogati naš bo naj!

Pavla.

„Jabuk“.

Na sredini ceste, ki veže prijazni gorenjski mesti Kranj in Kamnik, leži prilično četrt ure v stran v podnožju grintovskega gorovja precej velika in podjetna vas, imenujejo jo Rahovna.

Podjetna pravim, ker šteje osem gostilnic, tri prodajalne, dva črevljarja, enega mizarja, enega tesarja ter dva — brivca.

In o starejšem teh dveh brivcev bodi sedaj govor!

Ko dospesh od spodnje strani v vas, zagledaš takoj na prvi hiši na levo roko „tablo“, na koji je naslikan brivec, ki s skrhano britvijo skubi nedolžno svojo žrtev, koj poleg je pa naslikan nekak monstrem, ki ga šele po daljšem motrenju spoznaš kot — škorenj!

Dokaz, da je lastnik te hiše brivec in da ob prostem svojem času krpa tudi črevlje ali pa narobe!

Lastnik te „table“ s tema dvema krasnima „mauoma“ je pa Dominčetov Jernej.

V tej vasi je bival pred nekaj leti avgusta meseca o počitnicah znan slovenski umetnik, tamkajšnji rojak, bivši član ljubljanskega dramatičnega ensembela, ki pa sedaj deluje na nižjem slovanskem jugu.

Seveda: nemo propheta in patria!

Ta umetnik je nosil vedno gladko obrito lice.

Pomudivši se pa že preko mesec dni v zeleni Rahovni, zapazil je naš umetnik, da mu je možki kras uže preveč zrasel pod nosom in po bradi in sklenil je, ne hoteč se podati v daljni Kranj ali Kamnik, da se poda pod britki nož Dominčetovega očeta — mož je štel takrat že preko 60 let — „češ, vsaj tak nisem več za med ljudi!“

Sklenjeno, storjeno!

Podal se je naš umetnik — imenujmo ga Naceta — k Dominčetovemu očetu ter ga na pragu stoječega nagovoril:

„No, oče Dominčetov, al' me boste polbiral?“

„A polbirou? Zakaj pa ne, gospod? Polbirov pa, polbirov, tist je pa! Kar not nej stopjo, gospod, u štiblc, pa naj se dol usedejo na špampet, jest bom pa ta cajt prpravu žajfo pa jabuk!“

Nace si misli, kaj bo neki z „jabukom“? ter odide v sobo in stori, kakor mu je bilo veleвано.

Kmalu se pokaže na pozorišču Dominčetov oča, nesoč v jedni roki skrhano britev — Nace si misli, no ta bo pa lepa — v drugi pa komad žajfe — Nace si misli, s tako žajfo pri nas doma najslabše kuhinjske cunje žehtamo — in pa ominozni „jabuk“.

„A tok usedl so se že, gospod“, povzame Dominčetov oča, „nu, nu, prav, prav. Zdej nej pa še tala jabuk v usta uzamejo. Veste, avbe no, pa boste mogel jabuk z jezikom zmiraj na tisto plat tišat, kjer bom jest polbirov, ker bo šlo voži, da vas ne bom urezou; jest tako vož polbiram, pa so tako tud že polbiral ranjk moj oča Vrban — Boh jim dej vse dobr — in pa moj ta star

oča Jur — večna luč naj jim svet — pa so bli vsi — ktere so polbiral — hudo kontent.“

Nace si misli „die Geschichte kann gut werden“ ter vzame „jabuk“ v usta ter ga tišči vsled naročila Dominčetovega očeta z jezikom v levo stran lica.

Dominčetov oča so med tem končali priprave za polbiranje mestnega odličnega gosta, vtaknili debel čik v usta ter ga zvečili, odkašljali se dvakrat krepko, potem pa srčno pljunili Nacetu na levo stran lica, ravno tje, kjer je imel v ustih „jabuk“.

Razsrjen skoči Nace po konci: „Kaj pa to, Dominče? V obraz mi pa pač ne boste pljuvali?“

Dominče pa odvrne ravnodušno: „Le pr gmah gospod! Moj star oča so ldi na to vižo našajfal in polbiral, moj oča so jh tud, jest sm jh pa tud že na taužente polbirov, de sm jh narpreh našajfov s plunkam; za kua de' bi pa glih nh ne?“

Seveda tem argumentom moral se je ubogi Nace podati — prisegel je pa v svojem srcu kruto osveto staremu Dominčetu.

Na levi strani lica je bil Nace obrit; premakniti je moral vsled ukaza svojega brivskega tirana „jabuk“ na desno stran lica; zopet mu je pljunil stari Dominče v lice in ga našajfal ter polbiral.

Potem je pripravljaj stari Dominče vode, da Naceta po licih malo opere žajfence, plunkov in čikov ter drugih dobro dišečih mazil in ingrediencij.

V tem trenutku pa šine Nacetu dijabolična misel v glavo: mahoma „jabuk“ pogoltne.

Ko je bil stari Dominče s svojo proceduro gotov, pravi Nacetu: „Gospod, zdej nej mi pa dajo jabuk nazaj!“

„Kakšen jabuk?“ začudi se Nace.

„I, tist jabuk, k sem ga pred njim v usta djau, de sem jih vož polbirov!“

„O, Dominče, sem se pa zmotil, nikar ne zamerite, tako dobro je dišal, sem ga pa snedel.“

„A snedl so ga, gospod? O, saj to nč ne de, sej zaradi ega ne bojo nč več puačal, sem ga glih tou prebekslat, pa frišnga uzet; oni so glih ta dvanajst, k' je ta jabuk pr polbiranj' u ust'h mou!“

OGLASI

PRIPOROČILA VREDNIH
DOMAČIH TVRDK

Ustanovljeno 1842.

Brata Eberl, Ljubljana

slikarja napisov in lakirarja.
Dekoracijska, stavbena in pohi-
štvna pleskarja.
Delavnica: Igriške ulice šte. 8.
Telefon 154.

tovarna oljnatih barv, laka in fir-
neža z električno gonilno silo.
Telefon 154.
Trgovina in pisarna: Miklošičeve
(Frančiškanske) ulice 6.

Pekarija, slaščičarna in kavarna JAKOB ZALAZNIK

Ljubljana, Stari trg 21.
Filijalke: Telefon: št. 194.
Glavni trg 6 — Sv. Petra cesta 26

GRIČAR & MEJAČ

Ljubljana, Prešernove ulice
pripoča svojo največjo in naj-
starejšo trgovino z izgotovljeno
obleko za gospode in dečke, gospe
in deklice.

Šivalne stroje
priznane najboljšega
izdelka za družine in
obrtnike pripoča
tovarniška zaloga ši-
valnih strojev
IV. JAX IN SIN
Ljubljana,
Dunajska cesta št. 17.

FRANC ČUDEN

urar in trgovina z zlatnino
Ljubljana, Prešernove ulice 1.
Velika zaloga vsakovrstnih žepnih
in stenskih ur ter ur budilnic itd.
Najnovejši centki zastoj in franko.

L. MIKUSCH
v Ljubljani, Mestni trg šte. 15.
pripoča svojo bogato zalogo
dežnikov in solnčnikov
v kakoršnikoli velikosti in od vsakovrst-
nega blaga, najprprosteje in tudi najele-
gantneje izdelane, po najnižji ceni. Pre-
kupcem so na zahtevanje obširni ceniki
franko na razpolaganje.

Avgust Agnola
Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.
Velika zaloga steklenega in
porcelanaste blaga itd.
Krasna izber raznovrstnih svetilk.

JOSIP MURNIK
trgovina s špicerijskim in delika-
tesnim blagom in vinarna
Ljubljana, Sv. Petra cesta.
Velika zaloga vsakovrstnega špicerijskega
in delikatesnega blaga, šampanjca, pri-
stnega francoskega in domačega medic-
nalnega konjaka, vina, ruma, likera itd.

Slaščičarna in kavarna
Ivan Gotthard
Ljubljana, Stari trg 6
pripoča izvrstne izdelke ob naj-
nižjih cenah.

Fotografični atelije
JULIJ MÜLLER
Ljubljana, Miklošičeva cesta 8.

se pripoča za izvrševanje vsakovrstnih
fotografij v atelijeju, kakor tudi izven hiše.
Povečanja po vsaki podobi.
Priznanje Nj. Vel. cesarja Franca Jožeta I.

Tovarna za stroje
G. Tönnies, Ljubljana
Specijaliteta: Žage in stroji za ob-
delovanje lesovja, turbine, trans-
misije, naprava za odvajanje žaga-
nja in oblanja, sesalno plinove mo-
torje, najcenejša gonilna sila 1—3 v.
na uro in konjsko silo.

J. KOSTEVC
Ljubljana, Sv. Petra cesta 4.

Velika zaloga manufakturnega blaga, suk-
nena in modnega blaga za ženske in
gospode, velika zaloga solidno izdelanih
modrcev, ženskega in moškega perila, kra-
vat, sviše, baržuna, modnih nakitov itd.
Vzorci na zahtevo poštnine prosto.

Rastlinski likér
„FLORIAN“
je najboljša
kapljica za želodec.

OGLASI PRIPOROČILA VREDNIH DOMAČIH TVRDK

Prva slovenska **Delniška družba**

združenih pivovaren Žalec in Laški trg v Ljubljani

priporoča svoja piva, varjena iz najboljšega sladu in hmelja in zagotavlja vsem svojim odjemalcem najsolidnejšo in najtočnejšo potrežbo.

Cenjena naročila naj se naslovijo na: **Delniško pivovarno Laški trg, Štajersko.**

Vsi drugi dopisi pa na: **Delniško družbo združenih pivovaren v Ljubljani.**

Poskusite vendar enkrat naročiti
si svoje čevlje pri

Mateju Oblaku

čevljarju v Ljubljani, Vegove
ulice št. 12.

Prepričali se boste o elegantni opravi,
nizki ceni in trpežnem izdelku.

Ustanovljeno leta 1870

Lastni
izdelek

PERILO

Lastni
izdelek

za gospode, dame in otroke zaradi
izvrstnega kroja, natančnega dela
in zmerne cene daleč čez
meje Kranjske, priporoča

trgovina z modnim blagom za
gospode in dame in trgovina
za opreme

C. J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg šte. 8

dobavitelj perila cesarske visokosti, različnih
častniških uniformiranj, zavodov itd.

Perilo po meri se prav brzo zgotavlja.

NAJBOLJŠA KURJAVA

za železne peči je **KOKS**
brez dima, saj in vsakega duha.

Vedno v zalogi

v ljubljanski plinarni.

L. M. ECKER, stavb. klepar

Ljubljana, Dunajska cesta 7 in 16.

Vsakovrstna stavbinska dela. Najceneja izvršitev
lesno-cementnih streh in pokrivanje s
strešnim lepom. Zaloga strešnega laka,
lesnega cementa in strešnega lepa. Strelododne
naprave po izkušeni sestavi. Vodovodne
instalacijske naprave vsake vrste. Zgradba
stranišč in kopalnih naprav. — Proračuni na
zahtevanje brezplačno.

Pristni domači brinjevec

preizkušen na kemičnem
preskuševališču za živila v Ljubljani
razpošilja s certifikatom

Ivan Mali v Škofjiloki

po K 2 — liter v zapletenih steklenicah
po 3-3 litre.

Teodor Korn

pokrivalec streh in klepar
ter vpeljavec strelovodov
(prej Henrik Korn)

priporoča se p. n. občinstvu za izvrševanje
vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje
streh z angleškim, francoskim in tuzemskim
škriljem, z asbest-cementnim škriljem (Eternit)
patent Hatschek, lesno in ploščnato opeko,
lesnocementno in strešno lepenko.

Vsa stavbinska in galanterijska kleparska
dela v priznano solidni izvršitvi. Poprave
izvršuje točno in cenno. — Proračuni brezplačno
in poštine prosto.

Albin Walland

specijalist modernih sobnih
in dekoracijskih slikarij
Ljubljana, Privoz šte. 3

se priporoča za vsa v to stroko
spadajoča dela.

„SLOVAN“

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST,
UMETNOST IN PROSVETO.

Naročnina na leto znaša 12 K, za dijake
10 K; za Nemčijo 13 K 50 v.; za druge
države 15 K.

100 milijonov kron prekoračeno!

Sijajen vspех avstrijske družbe.

C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu je v minoletem letu izgovila **14.696 novih polic na življenje za 102.307.613 kron zavarovane glavnice**. Ta ogromna svota je največja, katero je sploh kaka evropska zavarovalnica v jednem letu dosegla, ter dokazuje koliko zaupanje uživa ta družba vsled svoje kulturnosti in nizkih premij. Z zadovoljstvom bodi naglašano, da ima ta vspех **avstrijska družba** pred vsemi drugimi mnogotevžnimi zavodi **kot prva** izkazati.

Glavni zastop v Ljubljani, Gradišče šte. 4.

DRAGOTIN HRIBAR ©

LJUBLJANA

TISKARNA
ZALOŽNA KNJIGARNA
KNJIGOVEZNICA

TRGOVINA S PAPIRJEM, PISALNIM
IN RISALNIM ORODJEM.
SKLAD ŠOLSKIH KNJIG IN MOLIT-
VENIKOV NA DEBELO IN DROBNO.
ZALOGA POSLOVNIH KNJIG
IN TISKOVIN.
NAJVEČJA IZBER RAZGLEDNIC
IN UMETNIŠKIH DOPISNIC.
ZALOGA NAJBOLJŠIH STRUN
ZA GLASBILA.

JOSIPINA SCHUMI TOVARNA
LJUBLJANA SLADČIC
IN KANDITOV

PRIPOROČAM P. N. ČAST. TRGOVCEM IN
SLAVNEMU OBČINSTVU SVOJO NAJ-
VEČJO, NAJCENEJŠO ZBIRKO SLAD-
ČIČARSKIH IZDELKOV.

NADALJE PRIPOROČAM
VSAKOVRSNE ČASU
PRIMERNE PREDMETE,
KAKOR:

FINE BONBONE,
ČOKOLADÓ,
PECIVO I. T. D.

VSI MOJI IZDELKI SO IZBORNE KAKOVOSTI TER
PO KOLIKOR MOGOČE NIZKI CENI.

PRIVATNA NAROČILA IZVRŠUJEM TOČNO TER LE PROTI
POŠTNEM POVZETJU.

Cena na leto 6 K, na pol leta 3 K, za Nemčijo 7 K 20 h, za vse druge države
8 K 40 h. Posamezna številka 30 h.

Lastnina in tisk Drag. Hribarja v Ljubljani. Ureja S. Magolič v Ljubljani.